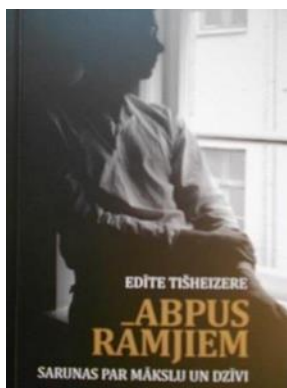

LBB un LNB kultūras projekta **“Augstvērtīga tulkotā un oriģinālliteratūra bibliotēkās 2014”**
rezultātā iegūtās grāmatas

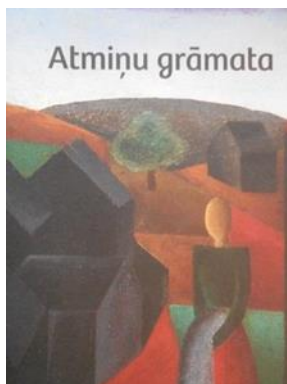
Stopiņu novada Ulbrokas bibliotēkas GRĀMATU APSKATS, 2014. gada novembris – decembris

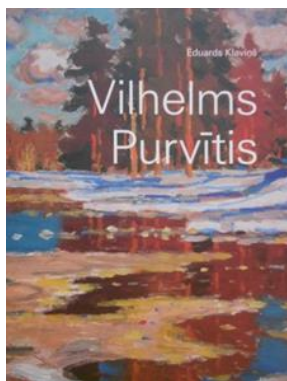
Grāmata „**Dieva delūzija**”, kuras autors ir **Ričards Dokinss**, pilnīgi latviskojot, būtu maldi jeb maldīgs priekšstats par Dieva esamību. Tātad šī ir grāmata par ateismu. Kā raksta žurnāls „Scientific American”, „*Nereti Dokinsa argumentus atraida, tos nodēvējot par huligāniskiem, taču viņš jau neatļaujas neko vairāk, kā vien teoloģiskas doktrīnas izvērtēt pēc tādiem pašiem kritērijiem, kādi jāiztur zinātniskai teorijai.*” Autors savos pētījumos nevēršas pret kristietību vien, bet arī citām reliģijām – musulmanismu, sūfismu un apcer Dieva hipotēzes rašanos, kā arī to, kāpēc Dieva pilnīgi noteikti nav. Un ja tā ir – kur rast mierinājumu. Izdevuma noslēgumā autors piedāvā adreses tiem, kuriem nepieciešams atbalsts bēgšanā no reliģijas, norādītās un ieteicamās grāmatas, atsauces, piezīmes un personu rādītāiu.

Par latviešu teātra grandiem tiek runāts **Edītes Tišheizeres** grāmatā „**Abpus rāmjiem**”. Grāmatu izdevusi izdevniecība LiePA un pats izdevums nācis klajā Liepājas Universitātes Kurzemes Humanitārā institūta paspārnē. Grāmata aizsākas ar autores pārdomām par Oļģertu Kroderu un viņa garu, turpinot dialoga sarunu ar Fēlikšu Deiču, pa vidam pieskaroties Liepājas teātra tēmai un tad atkal turpinot aktiera Jura Bartkeviča uzskatiem un atmiņām. Šepat arī dialogi ar Imantu Resni, Māru Zālīti, Baņutu Rubesu, Jāni Mencī un Borisu Bērziņu. Šī grāmata ir par un ap latviešu inteliģenci...par teātri, mākslu, ētiku un matemātiku. Grāmatu iesakām visiem tiem lasītājiem, kuri ar mums kopā dodas uz izrādēm un iesaka gudrākās grāmatas.

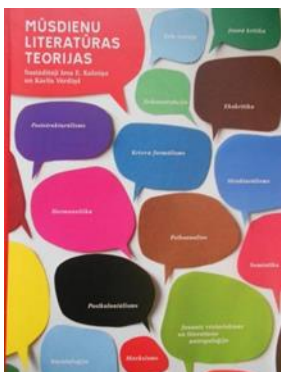
Pagātnes reminiscences arī **Uga Skulmes** grāmatā „**Atmiņu grāmata**” ar **Jurģa Skulmes** priekšvārdu un komentāriem. Šis izdevums veltīts mākslinieku Skulmju radošajiem darbiem. Ikviens no šīs dzimtas locekļiem ierakstījis savu lappusi kultūrvēsturē. Par to lasām grāmatā. Uga Skulme atmiņu lappuses atspoguļojis dēla dāvinātā pierakstu kladē. Pāršķirstot grāmatas lapas, lasām par tēlnieku Kārli Jansonu, mākslinieku Vilhelmu Purvīti un citiem mākslas cilvēkiem, ar kuriem Skulmes gadu gaitā tikušies. Te arī par studentu dzīvi, izdevējiem, politiķiem, aktieriem un citiem interesantiem cilvēkiem. Politiskais aspekts parādās notikumu dalījumā pēc vēsturiskiem notikumiem – pirms un pēc Pirmā pasaules kara, Latvijas dibināšanas laika, padomju režīma un jaunajiem krievu laikiem.

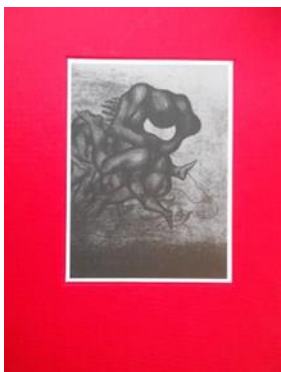
Liels iepriecinājums gan mums – bibliotekāriem, gan jācer – arī lasītājiem ir sērija „**Latvijas mākslas klasika**”. Acis priecē fotoattēlā redzamā **Eduarda Kļaviņa** grāmata „**Vilhelms Purvītis**”, kā arī **Daces Lambergas** „**Rūdolfs Pērle**”, **Jāņa Kalnača** „**Kārlis Padegs**” un **Intas Pujātes** „**Janis Rozentāls**”. Grāmatas atspoguļo šo mākslinieku dzīvi un darbus, vērtīgus fotoattēlus un reprodukcijas. Bet šie izdevumi atšķiras ar paralēlu tekstu latviešu un angļu valodā, tālab ar latviešu mākslas dižgariem un viņu veikumu varam iepazīties kā paši, tā arī ar šo informāciju iepazīstināt arī mākslas cienītājus citās valstīs. Izdevumu noslēgumā iekļauti izmantoto avotu un attēlu saraksti. Bet pēdējās lappuses atspoguļo mākslinieku dzīves gājumu, kā arī pasaules notikumus, kas, iespējams, ietekmējuši mākslinieku domas un darbus. Skaistas un vērtīgas grāmatas ikvienam!

Literatūrzinātnieks **Pauls Daija** piedāvā monogrāfiju „**Apgaismība un kultūrpārnese. Latviešu laicīgās literatūras tapšana**”. Ikvienam, kuram tuvas senāk tapušas un izdotas latviešu grāmatas varētu interesēt šis izdevums, kas stāsta par vācu valodas un autoru ietekmi uz latviešu literatūras izveidošanos, latviešu tautas apgaismības laikmetu, kalendāriem, periodiskajiem izdevumiem un Garlība Merķeļa „Latviešu” tapšanu. Kā arī to kādu literatūru lasījuši latviešu zemnieki un kā tikuši pie labklājības. Tiem, kas pēta latviešu literatūru, noderēs grāmatā apskatītā laika hronika, literatūras saraksts un personu rādītājs. Grāmata aptver 18.gs otrās puses un 19.gs sākuma literatūru.

Savukārt tuvāks laika posms aptverts izdevumā „**Mūsdienu literatūras teorijas**”. Tās ietver tādus interesantus jēdzienus kā ekokritika, zilo teorija, krievu formālisms, marksisms, feminisms un citus, visu noslēdzot ar Ilvas Skultes darbu „Mediju teorija un literatūra”. Grāmata tādejādi sasaista literatūru ar sabiedrības rīcības un domāšanas veida izpausmēm. Tāpēc tā būs noderīga dažādām sabiedrības grupām. Piemēram, tiem, kuri interesējas par psihoanalīzi, noderēs Ievas E. Kalniņas šai tēmai veltītā grāmatas nodaļa, kas stāsta par Freida teorētiskajiem principiem un pamatjēdzieniem, kā arī autora un lasītāja būtību šajā nozarē. Topošajiem profesijas kolēģiem mācībās noderīga būs grāmatas nodaļa par semiotiku. Jāsaka, ka kopumā grāmata nav tikai par literatūru, bet arī saistītajām tēmām.

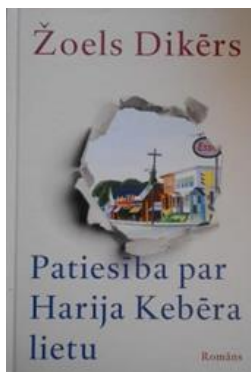
„Spāņu dzejas antoloģija. 20 gs.” būs tuva kā dzejas, tā Spānijas kultūras cienītājiem. Varbūt skatītājus šai grāmatai piesaistīs mākslinieka Ilmāra Blumberga ilustrācijas, ar kurām mēģināts raksturot katra autora garadarbus. Kopumā grāmatā iekļauti pāri pa 30 dažādi spāņu autori. Viņu dzejas lasāmas gan latviski, gan paralēli spāņu valodā. Kā teicis Leons Briedis; „*Dzeja joprojām ir skaistākā un būtiskākā vieta, kur mums, dažādām tautām, satikties un saprasties.*” Par šo grāmatu stāstīts arī Latvijas televīzijā un ievietota audiointervija ar pašu tulkotāju L.Briedi. To varat skatīt šeit <http://www.lsm.lv/lv/raksts/literatura/kultura/leona-briezha-atziishanas-miilestiiba-spanju-valodai--spanju-dze.a81152/>. Unikāla grāmata noskaņas radīšanai.

Piedāvājam, nu jau labi zināmā dzejnieka **Marta Pujāta** dzejas grāmatiņu “**Nāk gaismā pati lampa**”. Šai neparastajai dzejai, kas vairāk līdzinās esejām vai I. Ziedoņa “Epifānijām” ir arī galvenais varonis vārdā Ežēns. Kā liecina grāmatā iespiesto dzejoļu pirmās rindas; “*dzimis tūlīt pēc milēniuma, un mani nomāc nevajadzības sajūta. Iepriekšējā gadu tūkstoši dzimušie pasauli uztver pavisam savādi, man viņu māksla un zinātne ir nesaprotama.*” 2013. gadā šī grāmata nominēta kā labākais dzejas darbs un šī dzejnieka cienītāji sīkāk ar to var iepazīties arī Satori.lv piedāvātajā videomateriālā - <http://www.delfi.lv/video/delfi/laligaba-2013-labakais-dzejas-darbs-marts-pujats-nak-gaisma-pati-lampa.d?id=44376864>

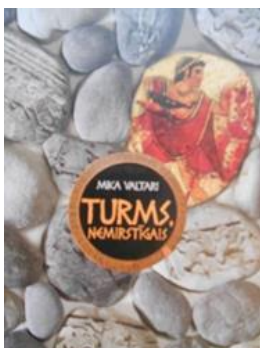
Dzejniece **Anda Līce** mūs šoreiz iepriecinājusi ar prozas grāmatiņu “**Lielais lakats**”. Andu Līci varētu, labā nozīmē nosaukt par tautas dzejnieci. Tādi ir arī viņas stāsti. Redzēti, dzirdēti, novēroti. Par spīti gadiem A.Līce ir arī mūsdienīga. Šajā grāmatā viņa dalās ar sevis pieredzēto un izkristalizēto, visu to aplūkot ar lielu, siltu villaini. Grāmata latviešu literatūras un jo īpaši šīs rakstnieces cienītājiem. Īsu ieskatu un novērtējumu grāmatā rakstītajam atradīsiet šajā tīmekļa dienasgrāmatā <http://laisma.1w.lv/983-anda-lice--lielais-lakats-/>. Un lai neaizmirstam, ka šī autore savulaik saņēmusi arī Eduarda Veidenbauma un Aspazijas literārās prēmijas.

Šveiciešu autora **Žoela Dikēna** grāmata **“Patiesība par Harija Kebēra lietu”** ir detektīvistāsts, kurā savijas rakstniecības un lojalitātes tēma. 1975. gadā notiek kādas meitenes nolaupīšana, kura atkal kļūst aktuāla pēc trīsdesmit gadiem, kad par šo noziegumu tiek apsūdzēts slavens amerikāņu rakstnieks. Pēc izdevēju teiktā viens no jautājumiem ir arī – “Kā uzrakstīt veiksmīgu un patiesu grāmatu?”. Šis izdevums domāts tiem, kuri literatūrā meklē kaut ko neparastu un jaunu. Zīmīgi, ka jauninājums šoreiz ir arī paša grāmatas autora tautība. Ne tik bieži bibliotēkas plauktos iegulst šveiciešu, argentīniešu, igauņu vai citu tautu autoru sarakstītie izdevumi, kuri atrodami atsevišķā bibliotēkas plauktā.

Arī itāliešu autora **Sandro Veronēzi** grāmata **“Pagātnes spēks”** galvenais varonis ir saistīts ar literatūru. Viņš ir bērnu grāmatu autors. Šī autora darbu visvairāk raksturo izdevēju teiktais *“Sandro Veronēzi meistarīgi būvē stāstījumu no negaidītiem pavērsieniem, detektīvomāna cienīgas spriedzes un komiski groteskā Itālijas ainām, vienlaikus pārsteigtajam lasītājam liekot saprast, ka patiesībā tas lasa tikai un vienīgi par paša dzīves visdziļākajām dzelmēm.”* Veronēzi grāmatas kodols ir atrodams savādā filozofijā un īpatnējos tēlos. Tā ir grāmata lasītājam, kurš ir literatūras gardēdis, un spēj novērtēt gudro savādību, ar kuru atšķiras S.Veronēzi grāmata.

Piedāvājumā arī divas somu autoru grāmatas – **Mikas Valtari** **“Turms, nemirstīgais”** un **Risto Isomeki** **“Jūras pūķa sala”**. M. Valtari jau ir ieguvis pasaules slavu un nu ar šī autora darbu var iepazīties arī mūsu lasītāji. Grāmatā aprakstīti notikumi, kas risinājušies 500 gadu pirms Kristus un sižets būs saistošs tiem, kuriem interesē senā vēsture. Otrs somu autors **Risto Isomeki** savukārt pievērsies fantastikas žanram. Viņa romānā **“Jūras pūķa sala”** dzīvo mistisks un mītisks jūras pūķis, par kuru ieinteresējas jūras biologs un vides aktīvisks Marti Ritola. Grāmatas sižets autoram tuvs, jo arī pats autors interesējas par vides aizsardzību un klimata pārmaiņām, kā arī iesaistās dažādos ar šo tēmu saistītos projektos.

Ar latviešu literatūru varat iepazīties arī, izmantojot mūsu DVD un CD kolekciju. Kā pirmo minēsim **Ingas Gailes** un **Jāņa Burmeistera** (mūzika) kopdarbu **“Āda”**. Tekstu šajā diskā ielasījuši Anta Aizupe un Ivars Krasts. Jāpiemītina, ka šie paši aktieri darbojas arī izrādē **“Āda”**, kura savulaik bijusi skatāma Ģertrūdes ielas teātrī. Par to vairāk iespējams lasīt **“Kultūras dienas”** Zanes Radzobes recenzijā - <http://www.diena.lv/kd/recenzijas/pulkstenis-tisk-sirdspukstus-izrades-ada-recenzija>

Savukārt sērijā **“Kultūras kanons”** iznācis **Ulda Bērziņa** dzejas krājums **“Izņemts no skolas”**, kurā tekstu lasa talantīgais aktieris Kaspars Znotiņš. Interesants ir arī diska pielikums, kurā autors atbild uz aktiera jautājumiem, pats teikdams; *“Nu, prasīt jau drīkst, un es drīkstu “mēģināt atbildēt”. Bet manas atbildes gan lūdzu tā pavisam nopietni neņemt.”* Noslēgumā autors parakstās – *“Augstcienībā zīmējos, Uldis Bērziņš”*. Jauku klausīšanos!